

Væjer: Saavidt jeg veed, har det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) ikke bedet om Ordet, og derfor ønskede jeg at tage det; i Fald han havde villet tage det først, vilde jeg have ventet. Det ærede Medlem anbefalede Overgangen til 2den Behandling kun under en bestemt Forudsætning og med et bestemt Forbehold. Jeg tør altsaa vente, at det ærede Medlem vil komme tilbage dertil senere. — Jeg skal ikke optage den Bemærkning, der kaldt fra den højtærede Conseilpræsident ved Slutningen af 1ste Behandling; thi jeg tror ikke, at det vil gjøre nogen praktisk Nytte paa Grund af den store Meningsforskjel, der er imellem os, at forhandle om, hvad der maa forstaaes ved „gode demokratiste Grundsætninger“. — Jeg skal i det Hele slet ikke komme ind paa Sagens Realitet, at jeg mener har sin rette Plads ved Sagens 1ste Behandling, og hvortil man mulig kan vende tilbage ved 3die Behandling; men jeg skal alene henlede Opmærksomheden paa Sagens formelle Side, paa Lovforslagets Titel og Form. Jeg nærer den Tro, at Rigsdagen ikke kan stemme for dette Forslag i den foreliggende Form, med mindre den vil udsætte sig for at være i Uoverensstemmelse med sin tidligere Færd. Jeg behøver vist kun at minde om, at vi for ikke længe siden havde her til Forhandling en Statsrevisionsbetænkning, hvis Behandling endte med, at det blev vedtaget, at det kunde „passere“, at Udbetalingen ifølge Loven om Laanet i London ikke var bleven indført i Finantsloven eller Tillægsbevillingsloven. Jeg tror, at dersom dette Lovforslags Form ikke ændres, kan Rigsdagen ikke vel stemme derfor, med mindre man vil udsætte sig for, at ogsaa dette Lovforslag gaar igjen, naar Sagen har passeret Statsrevisionen. Jeg skal yderligere gjøre opmærksom paa, at den 16de Mai 1876 indbragte den daværende Krigsminister Forslag til Lov „om Anstæffelse af Feltstyts til Hæren“. Saaledes løb Lovforslagets Titel. Men, da Loven blev stadfæstet den 26de Juni samme Aar, hed den: „Lov om Tillægsbevilling“. Jeg havde den Ære at være Medlem af det 15 Mandes-Udvalg, som behandlede den nævnte Sag, og jeg kan meget godt huske, hvorledes Forhandlingen foregik i dette netop om dette Punkt. Jeg skal foreløbig gjøre opmærksom paa, at Udvalgets Formand og Ordfører var det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg). Min ærede Nabo til Høire, det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgfreds (Bosjen), var ligeledes Medlem, ligesom ogsaa den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds (Hofstein-Ledeborg). Jeg nævner ogsaa det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgfreds (Scavenius) og den ærede nuværende Marineminister (Ravn) for at vise, at den Mening, der blev udtalt af hele Udvalget i dets Betænkning, der blev afgivet den

7de Juni, var tiltraadt fra de forffjelligste Sider. Man var i Udvalget enig om, at det vilde være „konstitutionelt urigtigt at give Ministeren en Bemyndigelse til at udføre en Foranstaltning, hvortil der vilde udkræves et betydeligt Beløb, uden med det Samme at sikkre sig, at Beløbet til den Tid, det udbetaltes, paa grundlovmæssig Maade var bevilget.“ Disse Udtryk findes i Tidenden for den overordentlige Samling 1876 i Tillæg B. Sp. 9—12. Det „grundlovmæssige“ Bemynd, man her vilde tage, var den bekendte Bestemmelse, at „ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven eller i en Tillægsbevillingslov“, og det lille Lovforslag om Kanoner var netop et Lovforslag, der gik ud paa at udrede et Beløb af Statskassen. Finantsloven var den Gang færdig, og Tillægsbevillingsloven var saa langt ude i Synskredsen, at vi ikke kunde sene den, og Loven blev derfor kaldt: „Lov om Tillægsbevilling“. Den ærede Ordfører begrundede nærmere denne Forandring i sin Udtalelse, der findes i Folkethingstidenden for samme Samling, Spalte 79. Under Forhandlingen her i Thinget havde Finantsministeren Intet at indvende imod den omtalte Forandring af Lovforslagets Form, og det fik jo en fuldstændig anden Form. Dersom noget Egnende skulde finde Sted med dette Lovforslag, turde det maasse kunne tjene til Veiledning, at det tilsvarende Lovforslag om Brudeudstyr af 18de December 1866 findes opført paa Statsregnskabet 1866—67, § 18 under: „Udføllige Udgifter“ Litra O. Det er det sidste Statsregnskab, om hvilket Titelbladet indeholder den Oplysning, at det er opgjort „i Genhold til de i Aarets Løb giorte Bevillinger“. Derefter har man samtidigt med, at den gjennemsete Grundlov er traadt i Kraft og saa i Finantsministerens Hænde, opgjort Statsregnskaberne „i Genhold til Finantsloven og Tillægsbevillingslovene“. Den eneste Undtagelse, der foreligger, er Loven om Laanet i London 1873, som jeg nævnte; og dersom dette Lovforslag vedtages uforandret, vil her komme en ny Undtagelse. Men jeg antager, at Statsrevisionen da vil gjøre sin Skyldighed ligesom sidst, og at dette Lovforslag vil komme til at gaa igjen her i Thinget om længere eller kortere Tid. Jeg havde den Ære at være Ordfører for Statsrevisionsudvalget, den Gang Statsrevisionens Betænkning var til Forhandling her, og henviste ogsaa den Gang til Loven om Kanonerne. Det er navnlig det, der har gjort, at jeg har fundet mig foranlediget til at gjøre opmærksom paa dette Punkt, som man ikke synes at have haft Diet henvendt paa. Den endelige Beslutning om den Uregelmæssighed, som Statsrevisionen gjorde opmærksom paa, blev vedtaget i Rigsdagen — først i Landstinget, hvis jeg ikke feiler — den 15de Februar 1878, og gik ud paa, at det kunde „passere“, at en saadan Optagelse paa Tillægsbevillingen ikke havde fundet Sted. Nu er jo Finantsloven for længe passeret